

[Miljøministeren]

med, og endvidere deltog en række banker, hvilket var nyt. Miljø Samarbejdet om Østersøen foregår således på mange planer. Jeg kan også henvise til Miljøstyrelsens redegørelse fra 1988 om det europæiske miljø samarbejde. Regeringen lægger stor vægt på arbejdet med beskyttelse af Østersøen – naturligvis.

Østersøen omfatter havet inden for en linje mellem Skagen og Marstrand ved Göteborg. Havet er med et overfladeareal på knap 400.000 km² af de største brakvandsområder i verden. Den gennemsnitlige vanddybde er på kun lidt over 50 m. Oplandet er på knap 1,5 mio. km², og der lever i dag over 70 mio. mennesker i dette opland.

De snævre stræder og passager med lavt vand mellem den centrale del af Østersøen og Nordsøen bevirker, at den samlede opholdstid for vand i Østersøen, inden det løber ud i Atlanterhavet, er meget lang. På grund af den lange opholdstid – 20-30 år – er der gennem årene konstateret en ophobning af forurenende stoffer i vandet, på havbunden og i levende organismer. Disse forhold betyder, at resultaterne af disse års miljøarbejde ikke kan vise sig i morgen og ej heller til næste år, der vil gå lang tid. Derfor er der brug for mange års tålmodig indsats, et langt, sejt træk.

Igennem det internationale arbejde er der dog nået flere vigtige resultater. Indholdet af miljøfremmede stoffer som DDT, HCH og PCB i de levende organismer er faldet til så lave niveauer, at vi er ved at have situationen under kontrol. Det gælder også for tungmetallerne med undtagelse af cadmium i den nordlige Botske Bugt. Den kraftige stigning i indholdet af fosfor og kvælstof, som blev registreret op gennem 1970'erne, er i dag standset bortset fra i Kattegat og Rigabugten, men der kræves stadig en stor indsats for at rette op på Østersøens miljø.

De fleste problemer vedrørende skibe og havnefaciliteter er efterhånden ved at være løst. Efter vor opfattelse må hovedvægten i det fremtidige arbejde knytte sig til den landbaserede forurening.

Helsingforskonventionen udgør en solid platform for integreret miljøpolitik. De danske synspunkter og prioriteringer har i vidt omfang medvirket til den forbedring af miljøtilstanden, som her er beskrevet. Helsingforskommissionens komiteer arbejder efter det såkaldte Lead-

Country-princip, som betyder, at ansvaret for at drive miljøarbejdet fremad gives til enkelte lande, der fremlægger forslag om tilrettelæggelse af miljøindsatsen.

Danmark er Lead-Country på et af de vigtigste områder, landbrugsområdet, hvor der hidtil er blevet udarbejdet to anbefalinger, som Helsingforskommissionen har vedtaget. I 1991 er Danmark medarrangør af en landbrugskonference, hvor bl.a. resultaterne af det danske NPO-forskningsprogram bliver præsenteret, og konklusionerne for konferencen vil danne grundlag for en serie godt funderede anbefalinger til Helsingforskommissionens møde i 1992. Danmark er tillige Lead-Country for PCB, PCT og pesticider.

Danmark har fået i opdrag at fremlægge forslag til en videreudvikling af det fælles overvågningsprogram og dermed til en styrkelse af den forebyggende indsats i Østersøområdet. Ideer og erfaringer fra det danske Renere Teknologi-program vil kunne blive et vigtigt bidrag til Helsingforskommissionsarbejdet. Danmark har fået renere teknologi sat på dagsordenen i Den Tekniske Komité.

Blandt de vigtigste konkrete resultater, Danmark har medvirket til inden for Helsingforskommissionen, er deklARATIONEN om beskyttelse af havmiljøet i Østersøområdet, som miljøministrene vedtog på kommissionens møde i 1988. Deklarationen sætter som mål en halvering af udledningerne af næringssalte, tungmetaller og miljøfremmede stoffer så hurtigt som muligt, dog ikke senere end 1995.

Herudover indeholder deklARATIONEN en række erklæringer om forbedret og intensiveret miljøbeskyttelsesarbejde landene imellem. Foreløbig har Helsingforskommissionen fået fastlagt udledningernes størrelse fra 1987, som var deklARATIONENS startår, samt sikret sig, at alle lande er gået i gang med den intensiverede miljøbeskyttelsesindsats.

Danmark har løbende orienteret om de mål og midler, som vandmiljøplanen fra 1987 har udpeget, idet planen udgør hoveddelen af Danmarks bidrag til opfyldelsen af deklARATIONEN. En anden del er den danske flyovervågning af havet.

På stats- og miljøministerkonferencen i Ronneby i Sverige den 2. og 3. september 1990 blev vedtaget den såkaldte RonnebydeklARATION, der beskriver målene og principperne for en